

Duidelijke SFDR-templates nodig voor duurzaam beleggen

In het kort Financiële ondernemingen moeten inzetten op duidelijkere informatie over duurzaam beleggen, SFDR-templates zijn hiervoor essentieel. Hoe begrijpelijker de templates zijn ingevuld, hoe beter beleggers, pensioendeelnemers en adviseurs producten kunnen begrijpen, vergelijken of een passend advies kunnen geven. De meeste ondernemingen geven aan dat zij voldoen aan de basisvereisten (level 1), een deel loopt nog achter. Bij de lagere wetgeving is er nog werk te doen bij het gebruik en invullen van de templates. De AFM ondersteunt daarbij met handvatten om verder te verbeteren.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3	3. Handvatten voor het invullen van een precontractueel template	12
1. Inleiding	5	3.1 Presentatie van informatie	13
1.1 Duurzaamheidswetgeving	5	3.2 Informatie in de rubrieken	13
1.2 Onderzoek helpt ondernemingen inzicht te krijgen waar zij staan	5	3.3 Begrijpelijkheid van informatie	14
1.3 De onderzoeksmethodiek en beperkingen	6	3.4 Website	14
2. Overkoepelende observaties	7	4. Fondsbeheerders	15
2.1 Meeste ondernemingen hebben informatie op entiteitsniveau beschikbaar	7	4.1 Productlandschap beleggingsfondsen	15
2.2 Deel rapporteert over negatieve duurzaamheidsimpact	7	4.2 Belangrijke bevindingen	17
2.3 Alle ondernemingen nemen aanvullende stappen om data over negatieve impact te verkrijgen	8	5. Vermogensbeheerders	19
2.4 Aanzienlijk deel producten heeft geen informatie over het effect van duurzaamheidsrisico's op rendement	9	5.1 Productlandschap vermogensbeheerportefeuilles	19
2.5 Meerderheid gebruikt de precontractuele templates	9	5.2 Belangrijke bevindingen	21
2.6 Meerderheid geeft aan geen duurzame beleggingen te doen	10	6. Pensioenuitvoerders	24
2.7 Klein deel van de beleggingen in lijn met de EU-Taxonomie	10	6.1 Productlandschap grootste pensioenregelingen	24
2.8 Wisselend beeld bij periodieke rapportage over duurzame prestaties	11	6.2 Belangrijke bevindingen	26
		7. Tot slot	29
		7.1 Ontwikkelingen SFDR	29
		7.2 Toekomst	29
		Bijlage 1 - Onderzoeksmethodiek	30
		Deel 1: Self-assessment	30
		Deel 2: Scan producttemplates	30
		Beperking van dit onderzoek	30

Samenvatting

Steeds meer beleggers willen met hun beleggingen bijdragen aan de transitie naar een duurzamere economie. De financiële sector maakt dat mogelijk door passende producten aan te bieden en transparant te zijn over de duurzaamheidsaspecten. De Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) verplicht financiële marktdeelnemers en financieel adviseurs om transparant te zijn over de duurzaamheidsaspecten van hun beleggingsbeleid en producten en om beleggers te voorzien van duidelijke en vergelijkbare informatie.

De AFM onderzocht door middel van een self-assessment onder 115 fondsbeheerders, 97 vermogensbeheerders en 155 pensioenuitvoerders in hoeverre de SFDR en de in 2023 ingevoerde lagere regelgeving door hen worden nageleefd. De meeste ondernemingen geven aan dat zij voldoen aan de basisvereisten, die volgen uit level 1 van de SFDR. Een deel van de ondernemingen loopt nog achter. De lagere regelgeving, die nadere invulling geeft aan de SFDR, verplicht ondernemingen om onder andere templates te gebruiken voor het verstrekken van informatie over het verminderen van negatieve impact en over producten met duurzame kenmerken of doelen. Met name met betrekking tot het gebruik en de invulling van de verschillende templates heeft de sector nog werk te doen. De AFM geeft in dit rapport handvatten om dit te verbeteren.

Meeste ondernemingen zeggen te voldoen aan basisvereisten, productinformatie niet overal aanwezig

Uit het self-assessment blijkt dat een grote meerderheid van de ondernemingen op entiteitsniveau aan de basisvereisten van level 1 van de SFDR voldoet. Ten minste 91% van de ondernemingen heeft een gedragslijn over duurzaamheidsrisico's op de website staan, ten minste 87% heeft een verklaring op de website over of zij wel of geen rekening houden met de negatieve impact van beleggingen en ten minste 81% heeft een beloningsbeleid dat in lijn is met de integratie van duurzaamheidsrisico's. Dit betekent echter ook dat nog niet alle ondernemingen deze informatie beschikbaar hebben.

De AFM ziet belangrijke aandachtspunten op het gebied van product-specifieke informatie. Ondernemingen geven aan dat zij voor minstens driekwart van de producten informatie verstrekken over de manier waarop ze omgaan met de integratie van duurzaamheidsrisico's. Aanvullende informatie over de potentiële impact van duurzaamheidsrisico's op het rendement van het product ontbreekt echter bij een deel van deze producten. Daarnaast is niet in alle gevallen een periodieke rapportage voor producten met duurzame kenmerken of doelen beschikbaar. Hier lopen vooral de vermogensbeheerders achter. Waar pensioenuitvoerders en fondsbeheerders periodieke rapportages voor minstens 85% van hun producten verstrekken, zijn deze bij vermogensbeheerders voor circa 25% van hun producten aanwezig.

De basisvereisten van level 1 zijn sinds 10 maart 2021 van kracht, waardoor ondernemingen voldoende tijd hebben gehad om te voldoen. De AFM verwacht in dit stadium dat alle ondernemingen compliant zijn met de SFDR-basisvereisten. Ondernemingen die onvoldoende inspanningen leveren om hieraan te voldoen, zullen worden aangesproken.

Merendeel ondernemingen gebruikt de verplichte templates

De AFM ziet dat ondernemingen stappen zetten in het gebruik van verplichte templates. Voor vrijwel alle producten van pensioenuitvoerders en fondsbeheerders zijn bijvoorbeeld de precontractuele templates gebruikt voor het verstrekken van duurzaamheidsinformatie. Door vermogensbeheerders gebeurt dit voor 73% van de producten. Ook gebruikt het merendeel van de ondernemingen het standaard-template om te rapporteren over negatieve duurzaamheidsimpact, namelijk twee derde van de vermogensbeheerders en door nagenoeg alle pensioenuitvoerders en beheerders. Een deel van deze ondernemingen gebruikt de templates dus niet. De AFM roept ondernemingen die nog geen templates gebruiken op tot actie.

Informatie in templates vaak onduidelijk of te algemeen

Het is belangrijk dat beleggers begrijpen hoe ondernemingen invulling geven aan de duurzaamheidsaspecten van producten en welke beloften gedaan worden op dat gebied. Op dit moment is de verschaft informatie in precontractuele templates vaak nog moeilijk te begrijpen. Dit komt onder meer door te vaag en/of te algemeen taalgebruik. Ook voldoet de presentatie van informatie soms niet aan de gestelde vereisten of staat het ingevulde template niet op de website. De AFM deelt in dit rapport aandachtspunten en handvatten, zodat ondernemingen het gebruik van en de informatie in templates verder verbeteren.

Templates bouwsteen voor duurzaam beleggen

De lagere regelgeving verplicht ondernemingen om templates te gebruiken. De informatie hierin moet correct, duidelijk en niet-misleitend/evenwichtig zijn. Het vereist veel inzet om dit in orde te krijgen, maar is essentieel. Hoe beter de templates zijn ingevuld, hoe beter beleggers, pensioendeelnemers en adviseurs producten kunnen begrijpen, vergelijken of een passend advies kunnen geven. Bovendien bieden de templates hun meer inzicht in de onderbouwing van duurzaamheidsclaims.

Ondernemingen rapporteren niet altijd over verplichte duurzaamheidsdata negatieve impact

Ondernemingen geven aan dat ze voor het rapporteren over de negatieve impact van hun beleggingsbeslissingen niet altijd over alle verplichte duurzaamheidsindicatoren kunnen rapporteren, omdat ze niet over de juiste data beschikken. Mocht een bedrijf waarin wordt geïnvesteed zelf deze data niet beschikbaar stellen, dan maken ondernemingen het vaakst gebruik van externe partijen. Desondanks rapporteren de ondernemingen in een aantal gevallen niet over alle verplichte duurzaamheidsindicatoren.

De AFM roept fondsbeheerders, vermogensbeheerders en pensioen-uitvoerders op om zich maximaal in te spannen om de gewenste data te verkrijgen. Het is niet toegestaan om in de rapportage verplichte duurzaamheidsindicatoren achterwege te laten.

Daarnaast ziet de AFM dat het aandeel beleggingen in lijn met de EU-Taxonomie en het aandeel duurzame beleggingen van voornamelijk producten met duurzame kenmerken vaak 0% zijn of niet vastgesteld kunnen worden door ondernemingen. De AFM moedigt ondernemingen aan inspanningen te blijven leveren om aan de benodigde data te komen en doorlopend te evalueren of het gerapporteerde aandeel nog passend is. Dit zijn immers belangrijke indicatoren voor beleggers om te bepalen in welke producten zij willen investeren.

Marktbeeld: aantal fondsen en pensioenregelingen met duurzame kenmerken stijgt

Op basis van de informatie uit het self-assessment zijn marktbeelden over het productaanbod opgesteld. Hieruit blijkt dat het aantal fondsen en pensioenregelingen met duurzame kenmerken is toegenomen. Dit is positief, want door een groter aanbod van producten die inzicht geven in hun duurzame kenmerken, kunnen beleggers producten selecteren of vermogen opbouwen in producten die passen bij hun duurzaamheidsbehoeften.

Wat verwacht de AFM van u?

De AFM verwacht dat ondernemingen die nu nog niet voldoen aan de basisvereisten (level 1) van de SFDR, per direct actie ondernemen om hier op korte termijn aan te voldoen. Van alle ondernemingen verwacht de AFM dat zij de bevindingen en handvatten die worden geboden in dit rapport gebruiken om hun informatieverstrekking met betrekking tot duurzaamheid verder te verbeteren. De kwaliteit en betrouwbaarheid van de duurzaamheidsinformatie is namelijk essentieel. Het stelt beleggers in staat om passende producten te selecteren. Daarnaast is de wetgeving omtrent de verstrekking van duurzaamheidsinformatie nog steeds in beweging en is het van belang dat ondernemingen zich hier bewust van zijn en de benodigde actie ondernemen.

1. Inleiding

Steeds meer beleggers willen met hun investeringen een duurzame verandering in gang zetten.¹ Transparantie over duurzame kenmerken en duurzaamheidsrisico's van producten is daarom essentieel. Het geeft (retail)beleggers en adviseurs inzicht in duurzaamheidskenmerken en helpt hen bij het maken van of adviseren over een passende duurzame productkeuze.

De financiële sector pakt haar rol in de duurzaamheidstransitie door het verstrekken van correcte, duidelijke en niet-misleidende/evenwichtige informatie over de duurzaamheid van financiële producten² (producten) en door een toenemend aanbod producten dat aansluit bij de duurzaamheidsbehoeften van de belegger of pensioendeelnemer (hierna gezamenlijk: *belegger*).

1.1 Duurzaamheidswetgeving

Sinds 10 maart 2021 zijn de level 1-vereisten van de Sustainable Finance Disclosure Regulation³ van toepassing. Deze verordening bevat vereisten voor de informatieverstrekking over duurzaamheid in de financiële sector en heeft als doel beleggers en adviseurs meer inzicht te geven in de duurzaamheid van het beleggingsbeleid en de aangeboden producten. Daarnaast zijn sinds 1 januari 2023 de level 2-vereisten uit de lagere regelgeving (Regulating Technical Standards)^{4,5} van kracht, die specifiekere regels geven voor transparantie over duurzaamheid. Deze regelgeving bevat aanvullende vereisten over de presentatie, methodologieën en vormgeving van duurzaamheidsinformatie, zoals gestandaardiseerde templates voor het rapporteren over de negatieve duurzaamheidsimpact en over de duurzaamheidskenmerken en -doelen van producten.

¹ Uit de AFM Consumentenmonitor blijkt dat de helft van de respondenten interesse heeft in duurzaam beleggen.

² Zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 12 SFDR.

³ [Verordening \(EU\) 2019/2088 van het Europees parlement en de raad van 27 november 2019 betreffende informatieverschaffing over duurzaamheid in de financiële dienstensector](#)

⁴ [Gedelegeerde verordening \(EU\) 2022/1288 van de commissie van 6 april 2022 tot aanvulling van verordening \(EU\) 2019/2088.](#)

⁵ [Gedelegeerde verordening \(EU\) 2023/363 van de commissie van 31 oktober 2022 tot wijziging en rectificatie van gedelegeerde verordening \(EU\) 2022/1288](#)

⁶ Zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 1 SFDR.

1.2 Onderzoek helpt ondernemingen inzicht te krijgen waar zij staan

In 2021 en 2022 heeft de AFM al onderzoek gedaan naar de level 1-vereisten onder beheerders van beleggingsinstellingen en beheerders van instellingen voor collectieve beleggingen in effecten (hierna gezamenlijk: *fondsbeheerders*), kredietinstellingen en beleggingsondernemingen (hierna gezamenlijk: *vermogensbeheerders*) en pensioenfondsen, premiepensioeninstellingen (PPI's) en pensioenverzekeraars (hierna gezamenlijk: *pensioenuitvoerders*). Uit deze onderzoeken bleek dat nog niet aan alle vereisten werd voldaan. De AFM heeft op basis van deze onderzoeken aandachtspunten meegegeven aan de markt. De AFM verwacht dat de sector inmiddels voldoet aan de level 1-vereisten.

Het doel van dit nieuwe onderzoek is een marktbreed beeld krijgen van waar de financiële sector staat in het voldoen aan bovengenoemde wet- en regelgeving. Daarnaast wordt ook gekeken naar op welke punten met betrekking tot de level 2-vereisten er nog stappen gezet moeten worden. Dit onderzoek helpt de geselecteerde financiële marktdeelnemers⁶ (*ondernemingen*) om zelf een beeld te krijgen waar ze nu staan en wat er nog moet gebeuren. Daarnaast is het doel een beeld te krijgen van de wijze waarop de precontractuele templates door ondernemingen ingevuld worden en aan de hand daarvan een

aantal handvatten te formuleren. Deze templates zijn immers een van de belangrijkste manieren om inzicht te krijgen in de duurzame kenmerken van een financieel product. Ook deze inzichten kunnen ondernemingen gebruiken om hun eigen duurzaamheidsinformatie verder aan te scherpen.

Tot slot kan op basis van dit onderzoek een overzicht worden gemaakt van het productlandschap per type onderneming. Dit overzicht geeft inzicht onder welke transparantieverplichtingen de aangeboden producten volgens de ondernemingen zelf vallen en welke kenmerken de producten met duurzame kenmerken of doelen hebben.

1.3 De onderzoeksmethodiek en beperkingen

Een deel van het onderzoek is uitgevoerd op basis van een self-assessment. De uitkomsten hiervan zijn gebaseerd op zelf-rapportage van ondernemingen. Dit betekent dat de AFM geen zelfstandig onderzoek heeft gedaan naar de juistheid van de gegeven antwoorden. Verder is in het self-assessment vooral gevraagd of bepaalde informatie(documenten) aanwezig is (zijn) en of bepaalde processtappen uitgevoerd zijn. De uitkomst geeft geen inzicht in de kwaliteit van informatie of uitvoering. Het onderzoek naar de templates is gericht op de wijze waarop deze ingevuld worden. Of de informatie die hierin verstrekt wordt, zoals de gevolgde beleggingsstrategie, overeenkomt met wat de onderneming in de praktijk uitvoert was geen onderdeel van dit onderzoek. Gelijktijdig met dit onderzoek voert de AFM ook nog onderzoek uit naar de integratie van duurzaamheidsrisico's door fondsbeheerders in het kader van een ESMA Common Supervisory Action. Dit onderzoek richt zich ook deels op de SFDR, de uitkomsten van dit onderzoek zullen separaat worden gecommuniceerd. In de bijlage van het rapport vindt u een uitgebreidere toelichting op het huidige onderzoek.

2. Overkoepelende observaties

Uit ons onderzoek volgen een aantal sector overkoepelende observaties over de naleving van de level 1- en level 2-vereisten die voor alle type ondernemingen relevant zijn. De belangrijkste observaties worden in dit hoofdstuk toegelicht. Eerst wordt ingegaan op de transparantievereisten over duurzaamheid voor de onderneming zelf (de entiteit). Daarna behandelen wij de (precontractuele en periodieke) transparantievereisten over duurzaamheid voor het product.

2.1 Meeste ondernemingen hebben informatie op entiteitsniveau beschikbaar

De meeste ondernemingen geven aan dat zij aan de level 1-vereisten op entiteitsniveau voldoen. Zo geeft minstens 91% van de ondernemingen aan een gedragslijn over de omgang met duurzaamheidsrisico's op hun website te hebben. In een gedragslijn moet bijvoorbeeld omschreven worden hoe ondernemingen duurzaamheidsrisico's in kaart brengen en monitoren. Daarnaast hebben 87% van de vermogensbeheerders, 97% van de pensioenuitvoerders en 94% van de fondsbeheerders een verklaring op hun website over of zij wel of geen rekening houden met de negatieve impact van hun beleggingsbeslissingen op duurzaamheid. Tot slot geeft 81% van de vermogensbeheerders, 88% van de pensioenuitvoerders en 93% van de fondsbeheerders aan duurzaamheidsrisico's in hun beloningsbeleid geïntegreerd te hebben. Het beloningsbeleid mag niet aansporen tot het nemen van buitensporige duurzaamheidsrisico's.

Hoewel de meeste ondernemingen voldoen aan deze level 1-vereisten voldoet een klein deel van de ondernemingen dus nog niet. De AFM vindt het in dit stadium niet acceptabel dat de level 1-vereisten nog niet volledig nageleefd worden en zal, waar nodig, ondernemingen hierop aanspreken.

Publiceer alle verplichte duurzaamheidsinformatie op entiteitsniveau op de website.

2.2 Deel rapporteert over negatieve duurzaamheidsimpact

Ondernemingen kunnen hun eventuele negatieve impact op milieu, sociale zaken of bestuur verminderen, bijvoorbeeld door niet of beperkt te investeren in bedrijven die relatief veel CO₂ uitstoten of die onvoldoende aandacht hebben voor mensenrechten. Ook kunnen ondernemingen het gesprek aangaan met bedrijven om hen te sturen naar verduurzaming (engagement).

Als ondernemingen rekening houden met de negatieve impact van hun beleggingsbeslissingen op duurzaamheid, zijn zij verplicht om hierover jaarlijks te rapporteren. Denk aan broeikasgasemissies, investeringen in gebieden met een kwetsbare biodiversiteit, en verschillende indicatoren die zien op arbeidsomstandigheden (hierna gezamenlijk: *duurzaamheidsindicatoren*). In templates moeten zij aangeven welke negatieve impact hun investeringen hebben en welke maatregelen zij nemen om deze te verminderen. Dit moeten zij doen voor verschillende verplichte duurzaamheidsindicatoren, en daarnaast zijn zij verplicht te rapporteren over minimaal twee optionele duurzaamheidsindicatoren. Dit draagt bij aan betere transparantie en helpt beleggers, deelnemers en adviseurs beter onderbouwde beslissingen te nemen of adviezen te geven.

Ondernemingen met meer dan 500 medewerkers zijn verplicht om te rapporteren over de negatieve impact van hun beleggingsbeslissingen. Voor kleinere ondernemingen is dit een keuze. Ondernemingen die geen rekening houden met de negatieve impact van hun beleggingsbeslissingen dienen dit door een verklaring op hun website kenbaar te maken.

Uit het self-assessment blijkt dat er verschillen zijn tussen fondsbeheerders, vermogensbeheerders en pensioenuitvoerders als het gaat om het rekening houden met de negatieve duurzaamheidsimpact van beleggingsbeslissingen. Waar 40% van de fondsbeheerders en pensioenuitvoerders verklaart rekening te houden met hun negatieve impact, ligt dit percentage onder vermogensbeheerders op 20%. Van de ondernemingen die rapporteren over hun negatieve impact doet een groot deel dat op vrijwillige basis⁷. Alle ondernemingen met meer dan 500 medewerkers geven aan te rapporteren over de negatieve impact van hun beleggingsbeslissingen.

Van de groep ondernemingen die verklaart rekening te houden met de negatieve impact van hun beleggingsbeslissingen op duurzaamheid gebruikt 65% van de vermogensbeheerders, 99% van de pensioenuitvoerders en 94% van de fondsbeheerders het verplichte template om hierover te rapporteren. De AFM roept de ondernemingen op die hiervan nog geen gebruik maken dit alsnog te doen.

Geef duidelijk aan of er rekening wordt gehouden met negatieve impact. Maak bij het rapporteren over de negatieve duurzaamheidsimpact van beleggingsbeslissingen gebruik van het daarvoor bedoelde template.

⁷ Deze ondernemingen hoeven niet verplicht te rapporteren op basis van hun omvang.

2.3 Alle ondernemingen nemen aanvullende stappen om data over negatieve impact te verkrijgen

Om goed te rapporteren over negatieve impact is het belangrijk om over de juiste data te beschikken. Uit het self-assessment blijkt dat de duurzaamheidsdata die hiervoor nodig is niet altijd gemakkelijk te verkrijgen is. Als een bedrijf of vastgoed waarin wordt geïnvesteerd deze data niet zelf beschikbaar stelt, dan is het toegestaan om gebruik te maken van andere bronnen, zoals externe partijen. Als die bronnen ook geen data kunnen verschaffen, mag een redelijke aanname worden gedaan. In het self-assessment geven alle ondernemingen aan inspanningen te verrichten om toch data te verkrijgen ingeval deze niet direct beschikbaar is. Het blijkt dat de meeste partijen gebruikmaken van data van externe providers of experts. Alleen fondsbeheerders geven aan in contact te treden met de bedrijven waarin geïnvesteerd wordt.

Desondanks blijkt uit het self-assessment dat de templates nog niet in alle gevallen volledig ingevuld zijn. Zo heeft ongeveer een kwart (27%) van de vermogensbeheerders die gebruik maakt van het template, dit nog niet voor alle verplichte indicatoren ingevuld. Daarnaast rapporteert 13% van de vermogensbeheerders niet over minimaal twee optionele indicatoren. Bij pensioenuitvoerders heeft een klein deel (6%) geen informatie over de verplichte en optionele indicatoren opgenomen in het template. Van de fondsbeheerders rapporteert 3% niet over alle verplichte indicatoren, en 8% niet over minimaal twee optionele indicatoren. Het is altijd verplicht om te rapporteren over de verplichte en minimaal twee optionele duurzaamheidsindicatoren.

Wanneer data over duurzaamheidsindicatoren niet publiek wordt gerapporteerd door de bedrijven waarin wordt geïnvesteerd, dan moet worden gezocht naar andere manieren om de data te verkrijgen. Dit kan via externe partijen of desnoods via een redelijke aanname. Vul het template altijd volledig in.

2.4 Aanzienlijk deel producten heeft geen informatie over het effect van duurzaamheidsrisico's op rendement

Door klimaatverandering en maatschappelijke ontwikkelingen wordt het identificeren van duurzaamheidsrisico's belangrijker. Duurzaamheidsrisico's zijn gebeurtenissen op het gebied van milieu, sociale zaken of governance die een negatief effect kunnen hebben op de waarde van de belegging. Denk aan een fonds dat belegt in landbouwbedrijven, die door de extreme droogte verliesgevend kunnen zijn (fysieke risico's). Maar ook aan investeringen in CO₂-intensieve bedrijven, die door invoering van klimaat- en milieubeleidsmaatregelen hun waarde zien dalen (transitierisico's).

Voor beleggers is het belangrijk om te weten welke duurzaamheidsrisico's horen bij het product en wat het mogelijke effect is op het rendement. De SFDR verplicht aanbieders van producten, ongeacht of zij wel of niet rapporteren over duurzaamheid, om in precontractuele informatie beleggers te informeren over de (belangrijkste) duurzaamheidsrisico's waaraan het product blootstaat en wat en wat het mogelijke effect daarvan is op het rendement. Dat laatste kan lastig zijn bij gebrek aan betrouwbare data en modellen. Het is in dergelijke gevallen ook toegestaan om een kwalitatieve inschatting te maken. Op die manier kunnen beleggers deze risico's meewegen in hun beslissing voor een product. Als duurzaamheidsrisico's niet relevant zijn voor een product, is de onderneming verplicht dit uit te leggen.

Bij een aanzienlijk deel van de producten is geen informatie beschikbaar over het mogelijke effect van duurzaamheidsrisico's op het rendement. Dit is ook al gebleken uit [eerdere onderzoeken van de AFM](#). Zo wordt voor 44% van de vermogensbeheerportefeuilles, voor 30% van de grootste pensioenregelingen en voor 18% van de beleggingsfondsen geen informatie verstrekt over het effect van duurzaamheidsrisico's op het rendement.⁸ In de gevallen waarin wel informatie verstrekt is, is dit vaak een kwalitatieve toelichting.

⁸ Volgens de SFDR hebben ondernemingen de mogelijkheid om aan te geven dat zij duurzaamheidsrisico's niet relevant achten voor een product. In dat geval dienen ondernemingen een duidelijke en beknopte reden hiervoor op te nemen in de precontractuele informatie.

De AFM heeft in een eerder stadium al gewezen op het belang van deze informatie en ondernemingen aangespoord om deze informatie beschikbaar te maken. De AFM vindt het in dit stadium dan ook niet meer acceptabel dat deze informatie bij sommige producten nog steeds niet beschikbaar is. De betreffende ondernemingen worden hierop aangesproken.

Geef voor ieder product aan wat de belangrijkste duurzaamheidsrisico's zijn die de waarde negatief kunnen beïnvloeden en beschrijf het mogelijke effect van die risico's op het rendement.

2.5 Meerderheid gebruikt de precontractuele templates

De AFM vindt het belangrijk dat beleggers in staat worden gesteld financiële producten te kiezen die aansluiten bij hun duurzaamheidsvoorkeuren. Het is daarom belangrijk dat ondernemingen vooraf transparant zijn over de duurzame kenmerken of doelstellingen van hun producten en aangeven hoe hier invulling aan wordt gegeven. Producten kunnen immers verschillende mate van duurzaamheidsambities hebben. Beleggers kunnen aan de hand van deze informatie bepalen of het product voldoende aansluit bij hun verwachtingen en duurzaamheidsbehoeften.

Ondernemingen zijn verplicht om voor elk product dat duurzame kenmerken promoot of een duurzaam beleggingsdoel heeft een precontractueel template in te vullen. In het template moet onder meer worden beschreven welke duurzame kenmerken het product promoot of welke duurzame doelstelling het product heeft, en hoe het product hieraan gaat voldoen. Daarnaast moet het template precontractueel verstrekt worden aan (potentiële) beleggers en op de openbare website van de onderneming staan. Daarmee wordt transparant gemaakt

hoe invulling wordt gegeven aan de duurzame kenmerken en doelen van het product. Het vaste format maakt het voor beleggers eenvoudiger om inzicht te krijgen in de belangrijkste kenmerken en om producten onderling te vergelijken.

Het precontractuele template wordt door vermogensbeheerders bij 73% van de producten met duurzame kenmerken of doelen gebruikt. Voor pensioenuitvoerders is dit 100% en voor fondsbeheerders 99%. De templates staan meestal op de openbare website van de onderneming.

In het volgende hoofdstuk worden een aantal aandachtspunten en voorbeelden benoemd bij het invullen van de precontractuele templates.

Maak gebruik van het standaardtemplate voor precontractuele informatie over producten met duurzame kenmerken of doelen. Het is belangrijk dat de informatie in het template correct, duidelijk en niet-misleitend/evenwichtig is, aan de gestelde presentatievereisten voldoet en op de website staat. De handvatten verderop in dit rapport kunnen ondernemingen ondersteunen bij het invullen van een template.

2.6 Meerderheid geeft aan geen duurzame beleggingen te doen

Ondernemingen mogen binnen de kaders van de SFDR zelf criteria vaststellen aan de hand waarvan zij beoordelen of een investering kan worden aangemerkt als 'duurzame belegging'. In de precontractuele informatie bij een product met duurzame kenmerken of doelen moeten zij opnemen welk minimaal percentage beleggingen zij volgens deze criteria zullen gaan beleggen. Omdat ondernemingen zelf criteria vaststellen voor 'duurzame beleggingen' is het lastig om de percentages duurzame beleggingen onder producten van verschillende onder-

nemingen één op één te vergelijken. Tegelijkertijd geeft het aandeel duurzame beleggingen in een product wel enig inzicht in de mate van duurzaamheid van een product.

De resultaten van het self-assessment laten zien dat een groot deel van de ondernemingen zich niet committeert aan het doen van duurzame beleggingen binnen hun producten met duurzame kenmerken. Zij rapporteren vaak een minimum percentage van 0% of geven aan geen data te hebben om dit te kunnen vaststellen. Gebrek aan data mag er echter niet toe leiden dat ondernemingen geen minimum percentage aan duurzame beleggingen opgeven in de precontractuele informatie.

Bij producten die een duurzame doelstelling hebben ligt het percentage aan duurzame beleggingen zoals verwacht een stuk hoger en zijn er op een paar uitzonderingen na geen producten die zich niet committeren aan het doen van (een deel) duurzame beleggingen.

Het kan zijn dat het daadwerkelijke percentage duurzame beleggingen afwijkt van de minimum percentages die precontractueel zijn toegezegd. Dit zou dan moeten blijken uit de periodieke rapportages. De AFM heeft hier echter niet naar gekeken in dit onderzoek.

De AFM moedigt ondernemingen aan inspanningen te blijven leveren om aan de benodigde data te komen om het aandeel duurzame beleggingen vast te kunnen stellen en doorlopend te evalueren of het gerapporteerde aandeel nog passend is. Dit zijn immers belangrijke indicatoren voor beleggers om te bepalen in welke producten zij willen investeren.

2.7 Klein deel van de beleggingen in lijn met de EU-Taxonomie

De EU-Taxonomie bevat voor een groot aantal economische activiteiten gedetailleerde criteria waarmee kan worden vastgesteld of een activiteit als 'ecologisch duurzaam' kan worden aangemerkt. Het aandeel beleggingen in lijn met de EU-Taxonomie geeft daarmee een belangrijk inzicht in de mate waarin een financieel product ecologisch

duurzaam is. Omdat het een gezamenlijk Europees raamwerk van criteria betreft, kunnen de gerapporteerde percentages beleggingen in lijn met de Taxonomie beter onderling worden vergeleken dan percentages duurzame beleggingen.

Uit het self-assessment blijkt dat er nog weinig ondernemingen zijn die in lijn met de gestelde EU-Taxonomie criteria beleggen, dit is deels te verklaren door het feit dat er nog beperkt investeringen beschikbaar zijn die voldoen aan de criteria uit de EU-Taxonomie. Daarnaast geven ondernemingen aan dit nog niet te kunnen vaststellen wegens gebrek aan data. Ook geven een aantal vermogensbeheerders aan nog niet voor alle producten met duurzame kenmerken of doelstellingen pre-contractueel inzicht te geven in het minimale percentage beleggingen in lijn met de EU-Taxonomie, terwijl dit wel verplicht is. Het is belangrijk dat deze informatie wordt opgenomen zodat beleggers kunnen kiezen voor een product dat aansluit bij hun voorkeuren.

Blijf inspanningen leveren om de gewenste data over het aandeel duurzame beleggingen en beleggingen in lijn met de EU-Taxonomie te verkrijgen die nodig is om hierover te rapporteren. Dit zijn belangrijke indicatoren om beleggers op een meetbare wijze inzicht te geven in de mate van (ecologische) duurzaamheid van verschillende producten.

2.8 Wisselend beeld bij periodieke rapportage over duurzame prestaties

Voor beleggers die duurzaam willen investeren is het belangrijk te weten hoe producten op het gebied van duurzaamheid gepresteerd hebben. Hoe heeft het product gepresteerd ten opzichte van de in de precontractuele informatie toegezegde duurzame kenmerken of duurzame doelstelling? Als een product bijvoorbeeld tot doelstelling heeft om CO₂-uitstoot met 30% te verminderen ten opzichte van een

aangewezen benchmark, dan moet periodiek gerapporteerd worden in welke mate dat doel behaald is.

Ondernemingen moeten jaarlijks rapporteren over de duurzame prestaties van hun producten met duurzame kenmerken of doelen. Het is verplicht om hiervoor gebruik te maken van een standaardtemplate voor de periodieke rapportage. Dit zorgt voor meer inzicht in de mate waarin producten hun duurzame beloften waarmaken. Dit periodieke template moet beschikbaar zijn voor beleggers en op de website van de onderneming staan.

Uit het self-assessment blijkt dat bij de beheerders en pensioenuitvoerders er in de meeste gevallen periodieke rapportages beschikbaar zijn. Zo hebben pensioenuitvoerders waarvan de grootste regeling duurzame kenmerken heeft voor 92% van deze regelingen een periodieke rapportage beschikbaar. Voor 25% van de vermogensbeheerportefeuilles met duurzame kenmerken of doelen is slechts een periodieke rapportage beschikbaar. Voor fondsbeheerders ligt dit percentage voor fondsen met duurzame kenmerken of doelen op 87%.⁹ Voor de periodieke rapportages over het jaar 2023 moeten alle ondernemingen deze beschikbaar maken in het standaardtemplate.

De AFM zal de ondernemingen die onterecht geen periodieke rapportage op hun website hebben gepubliceerd hierop aanspreken. De AFM heeft al eerder benadrukt dat deze informatie beschikbaar moet zijn en vindt het niet meer acceptabel dat deze informatie bij sommige producten nog steeds niet beschikbaar is.

Maak gebruik van het standaardtemplate voor de periodieke rapportage en plaats dit op de website. Hiermee bieden ondernemingen inzicht in de duurzaamheidsprestaties van hun producten.

⁹ In het geval van fondsbeheerders slaan deze percentages op fondsen die tevens gebruik maken van het verplichte template. Het percentage dat een rapportage heeft zonder gebruik te maken van dit template, kan daardoor hoger liggen.

3. Handvatten voor het invullen van een precontractueel template

Handreikingen voor het invullen van templates

Presentatie 	Informatie 	Begrijpelijkheid 	Website
<ul style="list-style-type: none"> Houd de opmaak van het template zoveel mogelijk aan. Verwijder subrubrieken die niet van toepassing zijn. Houd de volgorde van de rubrieken aan en voeg geen rubrieken toe. Vink (bovenaan) de juiste opties aan. 	<ul style="list-style-type: none"> Formuleer zo concreet mogelijk wat de duurzame kenmerken of doelstellingen zijn. Gebruik relevante duurzaamheidsindicatoren om prestaties te meten. <p>Voorbeelden: <i>vermeden CO₂-uitstoot, aandeel biologische landbouwproductie, waterverbruik van bedrijven waarin wordt geïnvesteerd.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Zorg voor concreet taalgebruik. Verstrek informatie over bindende elementen. Borg dat alle relevante informatie in het template staat. 	<ul style="list-style-type: none"> Plaats de templates op de website.

De precontractuele templates vormen een belangrijke basis voor beleggers om te bepalen in welke duurzame producten zij (willen) investeren en voor adviseurs om beleggers goed te informeren. De AFM vindt het daarom belangrijk dat de templates van goede kwaliteit zijn.

De meeste ondernemingen gebruiken het verplichte precontractuele template om de duurzaamheidskenmerken of -doelen van producten te beschrijven. De AFM verwacht van ondernemingen dat deze informatie correct, duidelijk en niet-misleidend/evenwichtig is.

De [Leidraad Duurzaamheidsclaims](#) biedt handvatten hoe informatie over duurzaamheid aan deze normen kan voldoen.¹⁰ Ook moet de informatie worden gepresenteerd op een manier waarop beleggers de informatie van verschillende producten goed met elkaar kunnen vergelijken, en moet het template makkelijk vindbaar op de website van de onderneming staan.

De AFM heeft op basis van haar steekproef aandachtspunten geformuleerd en verwacht van ondernemingen dat zij hun precontractuele templates evalueren en waar nodig verbeteringen doorvoeren.

¹⁰ Het is aan marktpartijen om binnen het template kritisch te kijken waar wel en waar geen ruimte ligt om de uitgangspunten uit deze leidraad te volgen in de communicatie naar beleggers.

3.1 Presentatie van informatie

- **Houd de opmaak van het template zoveel mogelijk aan.**
Beleggers kunnen producten het beste met elkaar vergelijken als de opmaak van de templates er zo veel mogelijk hetzelfde uitziet. Wijzig bijvoorbeeld alleen de lettergrootte, het lettertype en kleuren voor zover dit geen afbreuk doet aan de begrijpelijkheid en leesbaarheid van het template.
- **Verwijder subrubrieken die niet van toepassing zijn.**
De AFM heeft een aantal templates gezien met subrubrieken die onnodig zijn, omdat in de invulinstructies staat dat ze mogen worden weggelaten indien niet van toepassing. Wanneer bijvoorbeeld geen index als referentiebenchmark is aangewezen, hoeft de subrubriek hierover niet opgenomen te worden. Dit maakt het template korter en beter leesbaar.
- **Houd de volgorde van rubrieken aan en voeg geen rubrieken toe.**
De meeste ondernemingen houden zich aan de volgorde van de rubrieken in het template. De AFM heeft ook templates gezien waarvan willekeurige rubrieken toegevoegd zijn. Dit maakt de templates minder goed vergelijkbaar.
- **Vink (bovenaan) de juiste opties aan.**
De bovenkant van het template moet in een oogopslag de belangrijke kenmerken van het product weergeven. Dit vormt voor beleggers een belangrijk startpunt in de selectie van producten. De AFM heeft templates gezien waarbij niet altijd de juiste kenmerken zijn aangekruist. Zo zagen we templates waarbij het kenmerk voor duurzame beleggingen met een milieudoelstelling niet aangevinkt was, terwijl uit de tekst eronder bleek dat het product zich hier wel aan committeert. Deze tegenstrijdigheid zorgt voor onduidelijkheid bij de belegger.

3.2 Informatie in de rubrieken

- **Formuleer zo concreet mogelijk wat de duurzame kenmerken of doelstellingen zijn.**
De beschrijving van duurzame kenmerken of doelstellingen is vaak nog erg algemeen van aard. Er wordt bijvoorbeeld verwezen naar een bijdrage leveren aan alle thema's van de Sustainable Development Goals namelijk mens, milieu en maatschappij. Of een product dat streeft naar het beleggen in ondernemingen die een bijdrage leveren aan een sociale of ecologische doelstelling. Deze beschrijvingen zijn dusdanig breed geformuleerd dat de belegger weinig inzicht krijgt in de manier waarop er binnen het product concreet invulling wordt gegeven aan duurzaamheid. Het zou de belegger helpen als in ieder geval wordt gespecificeerd aan welke doelstellingen het product een bijdrage wil leveren of, als dit er te veel zijn, om specifiek een aantal concrete voorbeelden te benoemen.

- **Gebruik relevante duurzaamheidsindicatoren om prestaties te meten.**
Bij het vaststellen van duurzaamheidsindicatoren om de verwezenlijking van de duurzame kenmerken of doelstelling te meten is het de bedoeling indicatoren te selecteren die zo relevant mogelijk zijn. Dit gaat waar mogelijk verder dan het monitoren van de geformuleerde kenmerken, zoals het niet investeren in bedrijven die zijn uitgesloten of het behalen van minimale overall ESG-ratings.

Aangetroffen voorbeelden van concrete en (mogelijk) relevante indicatoren:

- gendergelijkheid – aantal vrouwen dat werkzaam is in de bedrijven waarin wordt geïnvesteerd
- vermeden CO₂-uitstoot
- aandeel biologische landbouwproductie
- het waterverbruik van de bedrijven waarin wordt geïnvesteerd
- het aantal betaalbare huurwoningen dat is opgeleverd.

Uiteraard zijn de gekozen indicatoren afhankelijk van gekozen duurzaamheidskenmerken dan wel -doelstellingen.

3.3 Begrijpelijkheid van informatie

- **Zorg voor concreet taalgebruik**

In haar onderzoek heeft de AFM precontractuele templates gezien met vage bewoordingen, zoals 'zo veel mogelijk', 'een soort van', 'een bepaald percentage', 'sectoren die als niet duurzaam bekend staan', 'voorkeur aan beleggingen in (...)'. Hierdoor is het voor de belegger onduidelijk waaraan het product zich committeert, vooral als ook geen nadere uitleg van termen wordt gegeven.

Daarnaast maakt vaag taalgebruik het moeilijk om achteraf te meten in welke mate duurzame beloften waargemaakt zijn. Zorg daarom voor concrete taal.

- **Verstrek informatie over bindende elementen.**

In het template mogen uitsluitend elementen staan waar het product zich minimaal precontractueel aan committeert. Een template waarin staat dat 0% van de beleggingen van het product in lijn is met de EU-Taxonomie, maar ernaar streeft 7,5% in lijn met de EU-Taxonomie te beleggen is daarom niet toegestaan. Gebruik geen streefgetallen of bandbreedtes.

Alleen in geval van hoge uitzondering zien wij ruimte om het minimaal aandeel duurzame beleggingen (of beleggingen in lijn met de EU-Taxonomie) in een bandbreedte weer te geven. Bijvoorbeeld bij lifecycle-producten, waarbij de samenstelling van de beleggingen afhankelijk van de leeftijd kan veranderen. Het aandeel duurzame beleggingen kan dan mee veranderen, afhankelijk van de fase waarin het product zich bevindt. Er kan een bandbreedte gebruikt worden om aan te geven waartussen het aandeel duurzame beleggingen minimaal zal blijven bestaan.

- **Borg dat alle relevante informatie in het template staat.**

De AFM heeft in haar onderzoek precontractuele templates gezien met verwijzingen naar andere documenten. Het is toegestaan een verwijzing naar aanvullende informatie op te nemen, zolang het template zelf alle relevante informatie bevat die een belegger nodig heeft om een beslissing te nemen. Voorkom dat beleggers andere documenten moeten doorspitten om erachter te komen hoe een onderneming invulling geeft aan belangrijke informatie uit het template.

3.4 Website

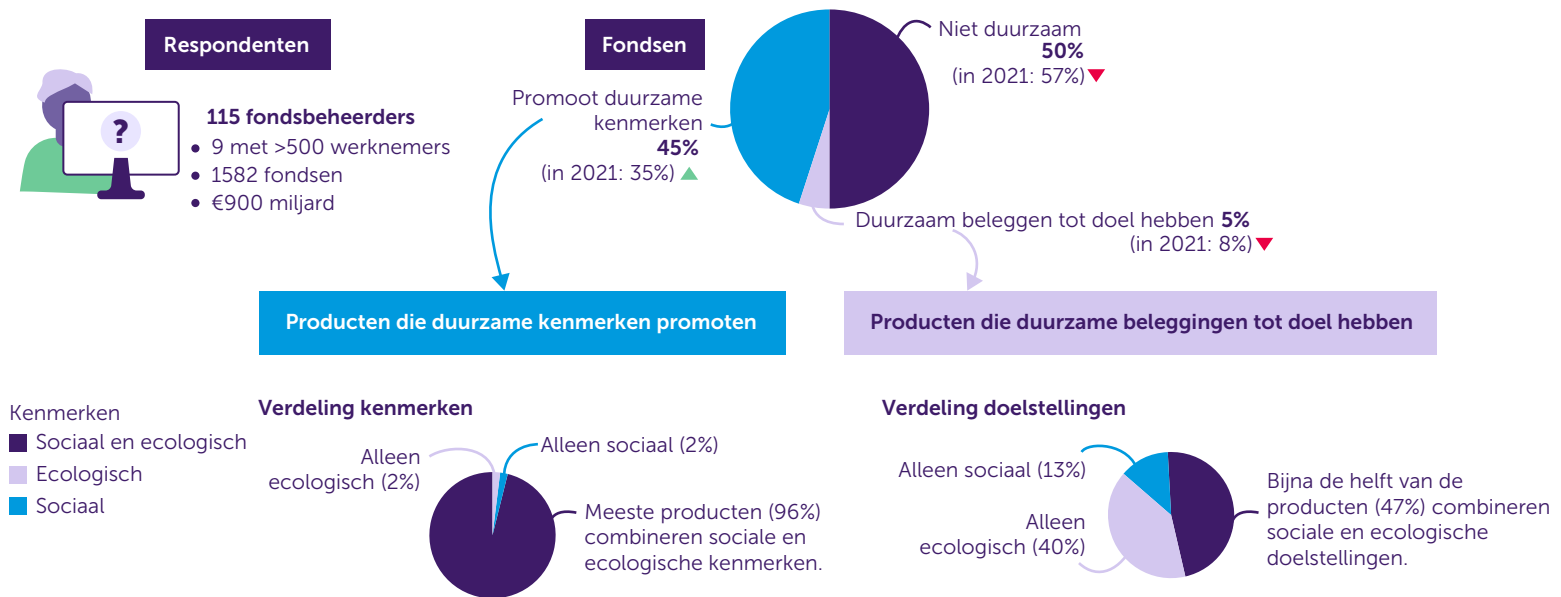
- **Plaats de templates op de website.**

De precontractuele templates dienen op de openbare websites te worden gepubliceerd op een plek waar de belegger deze makkelijk kan vinden. In sommige gevallen zagen we dat ondernemingen een omschrijving van de duurzame kenmerken of doelen van hun producten op de website hebben staan, maar dat daarnaast geen precontractueel template voor deze producten aanwezig was. Dit is echter wel verplicht.

4. Fondsbeheerders

Steeds meer beleggers willen met hun investeringen een duurzame verandering in gang zetten. De financiële sector maakt dat mogelijk door een toenemend aanbod aan duurzame producten. Het is belangrijk dat het duurzaamheidsaanbod blijft groeien en dat ondernemingen inzichtelijk maken op welke manier de producten bijdragen aan de duurzaamheidstransitie. Op basis van deze informatie kunnen beleggers producten selecteren die passen bij hun duurzaamheidsbehoeften.

4.1 Productlandschap beleggingsfondsen

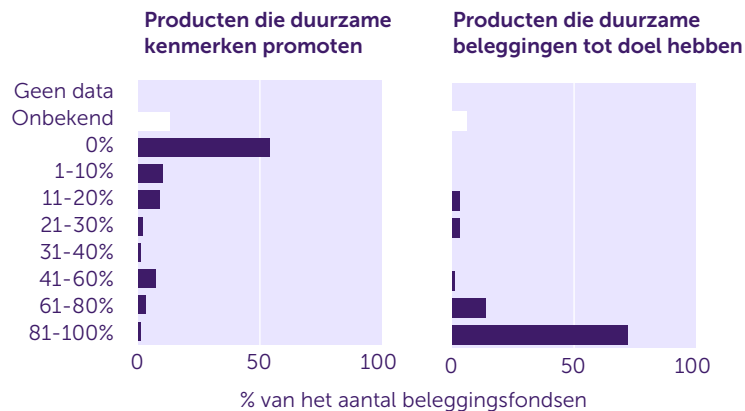

4.1.1 Aandeel duurzame beleggingen

Ondernemingen mogen binnen de kaders van de SFDR zelf criteria vaststellen aan de hand waarvan zij beoordelen of een investering kan worden aangemerkt als 'duurzame belegging'. In de precontractuele informatie van een product met duurzame kenmerken of met duurzame beleggingen tot doel moeten ondernemingen opnemen welk minimaal percentage beleggingen zij volgens deze criteria duurzaam zullen gaan beleggen. Omdat ondernemingen zelf criteria vaststellen voor 'duurzame beleggingen' is het lastig om de percentages duurzame beleggingen van verschillende producten onderling te vergelijken. Tegelijkertijd geeft het minimale aandeel duurzame beleggingen in een product wel enig inzicht in de mate van duurzaamheid van dat product.

In onderstaande grafieken is voor zowel beleggingsfondsen die duurzame kenmerken promoten als beleggingsfondsen die duurzaam beleggingen tot doel hebben, weergegeven wat zij aangeven minimaal op duurzame beleggingen te doen.

Figuur 1: Minimaal aandeel duurzame beleggingen

Wat zien we?

Er zijn relatief veel fondsen die duurzame kenmerken promoten maar zich niet committeren aan het doen van duurzame beleggingen. In dat geval rapporteren zij minimaal 0% duurzame beleggingen. Bij fondsen

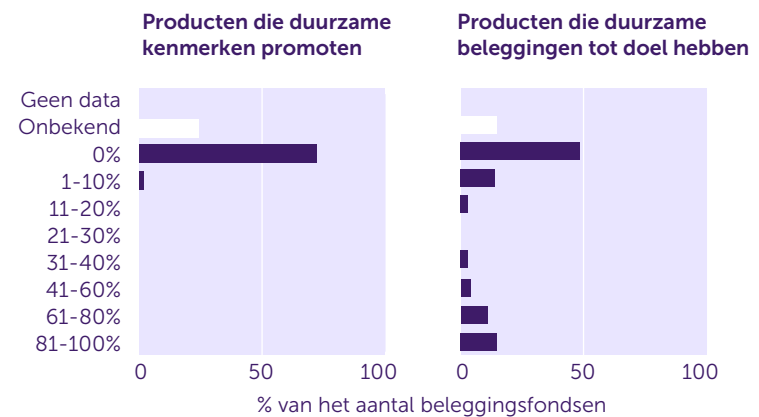
die duurzame beleggingen tot doel hebben zien we juist dat de meeste producten zich wel committeren aan een minimaal percentage duurzame beleggingen: bijna driekwart van de fondsen zegt minimaal 81% duurzame beleggingen te doen.

4.1.2 Aandeel beleggingen in lijn met de EU-Taxonomie

De EU-Taxonomie bevat voor een groot aantal economische activiteiten gedetailleerde criteria waarmee kan worden vastgesteld of een activiteit als 'ecologisch duurzaam' kan worden aangemerkt. In de precontractuele informatie bij een product met duurzame kenmerken of doelen moeten ondernemingen opnemen welk minimaal percentage beleggingen zij volgens deze criteria zullen gaan beleggen. Het aandeel beleggingen in lijn met de EU-Taxonomie geeft daarmee een belangrijk inzicht in de mate waarin een financieel product ecologisch duurzaam is. Omdat het een gezamenlijk Europees raamwerk van criteria betreft, kunnen de gerapporteerde percentages beleggingen in lijn met de EU-Taxonomie beter onderling worden vergeleken dan percentages duurzame beleggingen.

In onderstaande grafieken is voor zowel fondsen met duurzame kenmerken als fondsen die duurzame beleggingen tot doel hebben weergegeven wat zij aangeven minimaal aan beleggingen in lijn met de EU-Taxonomie te gaan doen.

Figuur 2: Minimaal aandeel beleggingen in lijn met de EU-Taxonomie

Wat zien we?

Er zijn nog veel fondsen die zich niet vastleggen op het doen van een percentage minimale beleggingen in lijn met de EU-Taxonomie. Dit is deels te verklaren door de op dit moment nog beperkte beschikbaarheid van investeringen die voldoen aan de criteria van de EU-Taxonomie. Daarnaast wordt door sommige partijen verwezen naar het gebrek aan data als reden waarom zij zich nog niet willen vastleggen op het doen van beleggingen in lijn met de EU-Taxonomie.

De AFM moedigt fondsbeheerders aan te blijven kijken naar manieren om de data die nodig is om duurzame beleggingen of beleggingen in lijn met de EU-Taxonomie te kunnen vaststellen. Ook is het belangrijk om te evalueren of de geïmplementeerde percentages duurzame beleggingen of het opgegeven minimale percentage beleggingen dat in lijn is met de EU-Taxonomie nog passend zijn.

4.2 Belangrijke bevindingen

De AFM is positief over de naleving van de SFDR door fondsbeheerders. Het overgrote deel van de beheerders geeft aan te voldoen aan de SFDR-basisvereisten uit level 1. De AFM verwacht van fondsbeheerders die hier nog niet aan voldoen dat zij per direct actie ondernemen om hier op korte termijn alsnog aan te voldoen. De AFM zal de ondernemingen die nog niet aan alle vereisten voldeden of voldoen hierop aanspreken.

Daarnaast zien we dat er goede stappen zijn gezet dat op het gebied van vereisten uit de lagere regelgeving, maar dat er nog ruimte is voor verbetering, voornamelijk wat betreft het gebruik van de templates voor de periodieke rapportages.

Hieronder volgen onze bevindingen op een aantal specifieke vereisten.

---

¹¹ Meerdere antwoorden mogelijk

4.2.1 Ruim een derde van de fondsbeheerders houdt rekening met de negatieve impact van beleggingsbeslissingen op ESG-factoren

Ruim 40% van de fondsbeheerders geeft aan rekening te houden met de negatieve impact van hun beleggingsbeslissingen op ESG-factoren. Hieronder vallen alle negen fondsbeheerders die hiertoe verplicht zijn vanwege hun omvang, en 40 kleinere fondsbeheerders die dit vrijwillig doen. De AFM vindt het een positieve ontwikkeling dat ook ondernemingen die hier niet toe verplicht zijn aandacht hebben voor de impact van hun beleggingen. Van de fondsbeheerders die aangeven rekening te houden met de negatieve impact, rapporteren bijna alle fondsbeheerders (94%) conform het standaard template om negatieve impact te rapporteren.

Ook op beleggingsfondsniveau houden fondsbeheerders rekening met de negatieve impact van beleggingsbeslissingen, meer dan driekwart van fondsen die duurzame kenmerken promoten geeft aan rekening te houden met negatieve impact conform artikel 7. Bij fondsen met een duurzaam doel ligt dit percentage rond de 90%. Hier zitten ook fondsbeheerders bij die aangeven op entiteitsniveau (niveau beheerder) geen rekening te houden met de negatieve impact van beleggingsbeslissingen maar dit wel voor een deel van de aangeboden producten doen.

Meeste partijen schakelen externe dataproviders in bij ontbrekende data

Fondsbeheerders geven aan soms moeite te hebben met databeschikbaarheid om de negatieve impact vast te kunnen stellen. In het self-assessment is uitgevraagd wat fondsbeheerders hebben gedaan als data met betrekking tot een van de gebruikte indicatoren niet makkelijk verkrijgbaar was¹¹. Beheerders zijn in dit geval voor een groot gedeelte afhankelijk van externe data: 80% van de ondernemingen die niet gemakkelijk aan data kon komen verklaart samen te werken met externe dataproviders. 41% van de ondernemingen verricht aanvullend onderzoek om informatie te verkrijgen, 34% van de ondernemingen zegt informatie rechtstreeks op te vragen bij de bedrijven waarin is belegd, en 32% zegt op andere manieren informatie te verkrijgen.

Tot slot geeft 41% aan redelijke aannames te formuleren wanneer data niet op andere manieren te verkrijgen is.

Maak bij het rapporteren over de negatieve duurzaamheidsimpact van beleggingsbeslissingen gebruik van het daarvoor bedoelde template, vul het volledig in en plaats het op de website. Niet alle data beschikbaar? Maak dan gebruik van andere bronnen of maak desnoods redelijke aannames.

4.2.2 Grootste deel fondsbeheerders rapporteert vereiste duurzaamheidsinformatie

De meerderheid van de fondsbeheerders stelt de op grond van de SFDR level 1-vereisten duurzaamheidsinformatie beschikbaar. Dit geldt voor de informatie op entiteitsniveau waarbij het gaat om publicatie van de gedragslijnen (91%) en de integratie van duurzaamheidsrisico's in het beloningsbeleid (85%). Ook de informatie op fondsniveau blijkt grotendeels aanwezig te zijn. Op fondsniveau moeten fondsbeheerders voor alle fondsen informatie verschaffen over de duurzaamheidsrisico's waaraan de beleggingen blootstaan¹² en vervolgens het mogelijke effect daarvan op het rendement. Bij 90% van de fondsen wordt informatie gegeven over de mogelijke duurzaamheidsrisico's, vervolgens wordt bij 82% informatie gegeven over de mogelijke impact van deze risico's. Voor producten met duurzame kenmerken of een duurzame doelstelling wordt de vereiste precontractuele duurzaamheidsinformatie verschaft in de daarvoor bedoelde templates (99%), die in de meeste gevallen beschikbaar is op de website van de aanbieder.

¹² Volgens de SFDR hebben ondernemingen de mogelijkheid om aan te geven dat zij duurzaamheidsrisico's niet relevant achten voor een product. In dat geval dienen ondernemingen een duidelijke en beknopte reden hiervoor op te nemen in de precontractuele informatie.

Publiceer alle verplichte duurzaamheidsinformatie op entiteits- en fondsniveau.

4.2.3 Meerderheid rapporteert periodieke informatie over de prestaties

Fondsbeheerders dienen transparant te zijn over prestaties van de duurzame fondsen die zij beheren. Om dit te waarborgen vereist de SFDR sinds januari 2023 dat ondernemingen met fondsen die zijn ingedeeld onder artikel 8 of artikel 9 om periodieke productinformatie te verschaffen in daarvoor aangewezen standaardtemplates. Uit het self-assessment blijkt dat ruim 82% van de fondsen met duurzame kenmerken en 79% van de fondsen met een duurzame doelstelling dit al doet. We zien daarnaast dat het overgrote deel van de fondsen die nog niet rapporteert, hier een goede reden voor heeft. Fondsbeheerders verklaren dat fondsen in de periode waarover gerapporteerd diende te worden leeg waren, helemaal nieuw zijn, of recentelijk pas gecategoriseerd zijn als artikel 8 of 9 fonds.

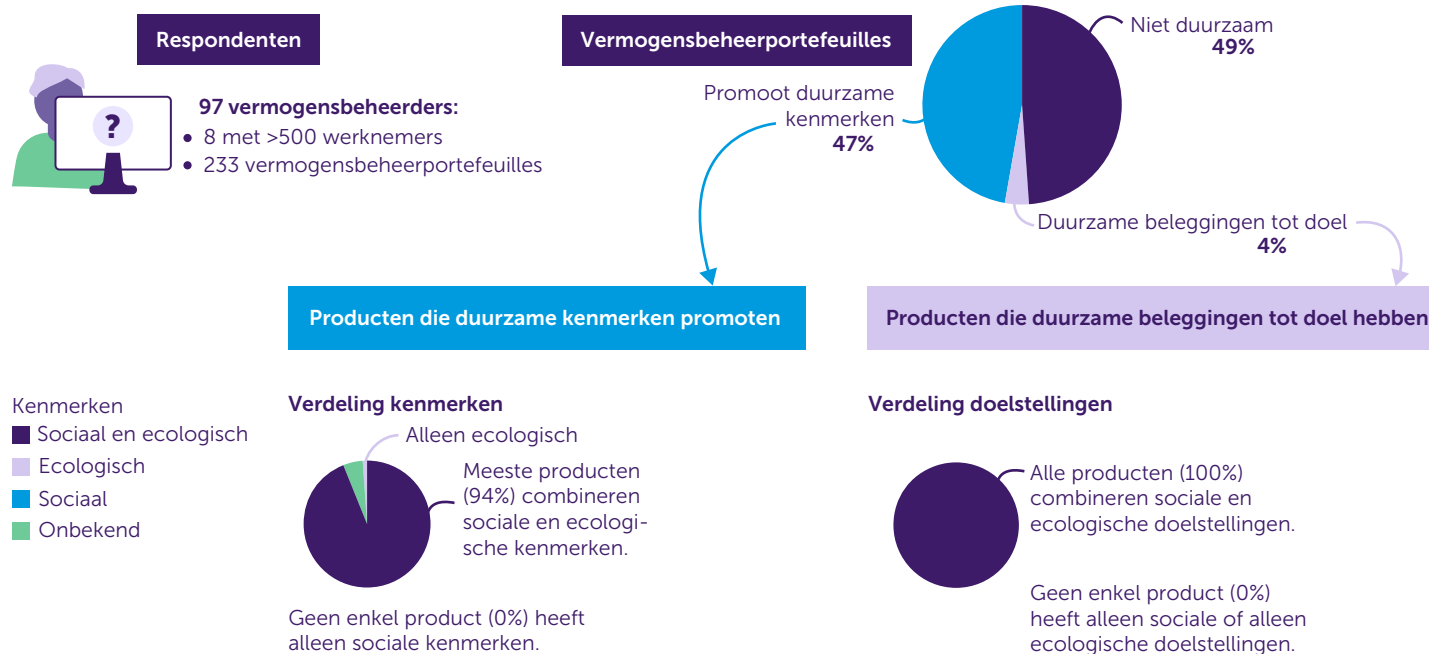

Maak gebruik van het standaardtemplate voor de periodieke rapportage en plaats dit op de website. Hiermee bieden ondernemingen inzicht in de duurzaamheidsprestaties van hun producten.

5. Vermogensbeheerders

Steeds meer beleggers willen met hun investeringen een duurzame verandering in gang zetten. De financiële sector maakt dat mogelijk door een toenemend aanbod aan duurzame producten. Het is belangrijk dat het duurzaamheidsaanbod blijft groeien, en dat ondernemingen inzichtelijk maken op welke manier de producten bijdragen aan de duurzaamheidstransitie. Op basis daarvan kunnen beleggers producten selecteren die passen bij hun duurzaamheidsbehoeften.

5.1 Productlandschap vermogensbeheerportefeuilles

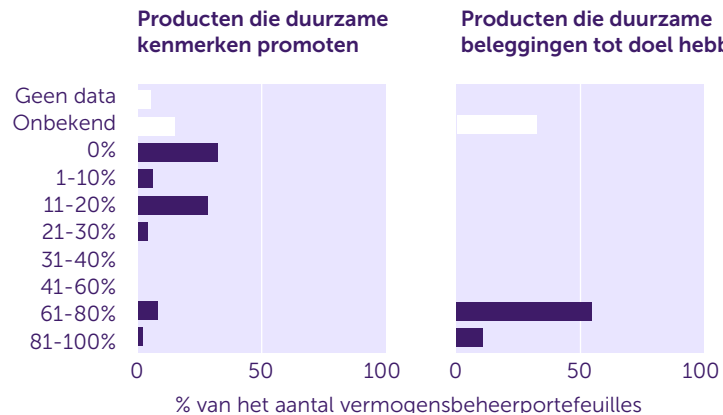

5.1.1 Aandeel duurzame beleggingen

Ondernemingen mogen binnen de kaders van de SFDR zelf criteria vaststellen aan de hand waarvan zij beoordelen of een investering kan worden aangemerkt als ‘duurzame belegging’. In de precontractuele informatie van een product met duurzame kenmerken of met duurzame beleggingen tot doel moeten ondernemingen opnemen welk minimaal percentage beleggingen zij volgens deze criteria duurzaam zullen gaan beleggen. Omdat ondernemingen zelf criteria vaststellen voor ‘duurzame beleggingen’ is het lastig om de percentages duurzame beleggingen van verschillende producten onderling te vergelijken. Tegelijkertijd geeft het minimale aandeel duurzame beleggingen wel enig inzicht in de mate van duurzaamheid van een product.

In onderstaande grafieken voor zowel vermogensbeheerportefeuilles die duurzame kenmerken promoten als vermogensbeheerportefeuilles die duurzame beleggingen tot doel hebben, is weergegeven wat zij aangeven minimaal aan duurzame beleggingen te doen.

Figuur 3. Minimaal aandeel duurzame beleggingen

Wat zien we?

Voor bijna een derde (32%) van het totaal aantal vermogensbeheerportefeuilles (hierna ook: producten) met duurzame kenmerken zeggen vermogensbeheerders zich niet te committeren aan het doen van duurzame beleggingen. In dat geval rapporteren zij minimaal 0% duurzame beleggingen. Voor 48% van de producten zeggen vermogensbeheerders zich wel te committeren aan het doen van duurzame beleggingen. Van deze groep producten, hebben veruit de meesten (28%) tussen de 11% en 20% duurzame beleggingen.

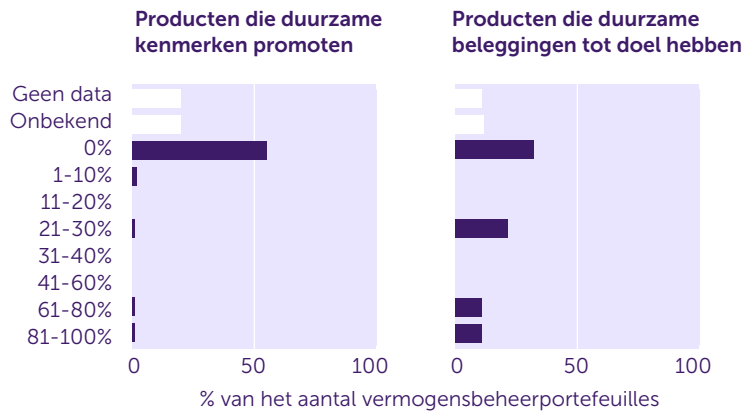
Bij producten met duurzame beleggingen tot doel zien we juist dat de meeste producten zich wel committeren aan een minimaal percentage duurzame beleggingen. Iets meer dan de helft van deze producten (56%) heeft tussen de 61% en 80% aan duurzame beleggingen. Een klein deel van de producten heeft tussen de 81% en 100% duurzame beleggingen, voor het overige deel is dit onbekend.

5.1.2 Aandeel beleggingen in lijn met de EU-Taxonomie

De EU-Taxonomie bevat voor een groot aantal economische activiteiten gedetailleerde criteria waarmee kan worden vastgesteld of een activiteit als ‘ecologisch duurzaam’ kan worden aangemerkt. In de precontractuele informatie van een product met duurzame kenmerken of met duurzame beleggingen tot doel moeten ondernemingen opnemen welk minimaal percentage beleggingen zij volgens deze criteria zullen gaan beleggen. Het aandeel beleggingen in lijn met de EU-Taxonomie geeft een belangrijk inzicht in de mate waarin een financieel product ecologisch duurzaam is. Omdat het een gezamenlijk Europees raamwerk van criteria betreft, kunnen de gerapporteerde percentages beleggingen in lijn met de EU-Taxonomie beter onderling worden vergeleken dan percentages duurzame beleggingen.

In onderstaande grafieken is voor zowel vermogensbeheerportefeuilles met duurzame kenmerken als vermogensbeheerportefeuilles die duurzame beleggingen tot doel hebben, weergegeven wat zij aangeven minimaal aan beleggingen in lijn met de EU-Taxonomie te gaan doen.

Figuur 4. Minimaal aandeel beleggingen in lijn met de EU-Taxonomie

Wat zien we?

Er zijn nog veel vermogensbeheerportefeuilles die zich niet vastleggen op het doen van een percentage minimale beleggingen in lijn met de EU-Taxonomie. Dit is deels te verklaren door de op dit moment beperkte beschikbaarheid van investeringen die voldoen aan de criteria van de EU-Taxonomie. Daarnaast wordt door sommige ondernemingen verwezen naar het gebrek aan data als reden waarom zij zich nog niet willen vastleggen aan het doen van beleggingen in lijn met de EU-Taxonomie.

De AFM moedigt vermogensbeheerders aan te blijven kijken naar manieren om data te verkrijgen die nodig is om duurzame beleggingen of beleggingen in lijn met de EU-Taxonomie te kunnen vaststellen. Ook is het belangrijk om te evalueren of de gecommitteerde percentages duurzame beleggingen of het opgegeven minimale percentage beleggingen dat in lijn is met de EU-Taxonomie nog passend zijn.

5.2 Belangrijke bevindingen

De AFM is positief over de naleving van de level 1-vereisten op entiteitsniveau door vermogensbeheerders. Het overgrote deel van de ver-

mogensbeheerders geeft aan hieraan te voldoen. De AFM ziet echter dat de naleving van de level-1 vereisten op productniveau achterloopt. Zo ontbreekt vaak productinformatie over het effect van duurzaamheidsrisico's op het rendement en de periodieke rapportages. De AFM verwacht van vermogensbeheerders die hier nog niet aan voldoen dat zijn per direct actie ondernemen om hier op korte termijn alsnog aan te voldoen. De AFM zal de ondernemingen die nog niet aan alle vereisten voldeden of voldoen hierop aanspreken.

Daarnaast zien we dat er goede stappen zijn gezet dat op het gebied van de vereisten uit de lagere regelgeving, maar dat er nog ruimte is voor verbetering, voornamelijk wat betreft het gebruik van het template voor het rapporteren van de negatieve duurzaamheidsimpact en de precontractuele templates.

Hieronder volgen onze bevindingen op een aantal specifieke vereisten.

5.2.1 Een vijfde van de vermogensbeheerders houdt rekening met negatieve duurzaamheidsimpact

Een vijfde van de vermogensbeheerders (20%) verklaart rekening te houden met de negatieve impact van hun beleggingsbeslissingen op ESG-factoren. Hieronder vallen alle acht ondernemingen die hiertoe verplicht zijn vanwege hun omvang¹³, en achttien kleinere vermogensbeheerders die dit vrijwillig doen. De AFM vindt het een positieve ontwikkeling dat ondernemingen die hier niet toe verplicht zijn aandacht hebben voor de impact van hun beleggingen.

Van deze groep gebruikt twee derde (65%) het gestandaardiseerde template. Van de vermogensbeheerders die hiervoor nog geen template gebruiken, verwacht de AFM dat zij dit op korte termijn alsnog doen en op hun website plaatsen. Het template zorgt er namelijk voor dat ondernemingen op een gestandaardiseerde manier transparant zijn over hun daadwerkelijke impact en de maatregelen die zij treffen om die te verminderen. Bovendien kan de belegger op basis van deze informatie vermogensbeheerders onderling makkelijker vergelijken en

¹³ Ondernemingen met meer dan 500 medewerkers in dienst zijn op grond van artikel 4 SFDR verplicht rekening te houden met de negatieve impact van hun beleggingsbeslissingen op ESG-factoren en hierover te rapporteren.

kiezen voor een partij die past bij de manier waarop hij (duurzaam) wil beleggen.

Een deel (13%) van de vermogensbeheerders heeft op hun website in zijn geheel geen verklaring opgenomen of zij wel of geen rekening houden met de negatieve impact, terwijl dit wel verplicht is.

Ook op portefeuilleniveau houden vermogensbeheerders rekening met de negatieve impact van beleggingsbeslissingen. Bij bijna twee derde (64%) van de producten die duurzame kenmerken promoten wordt aangegeven dat rekening wordt gehouden met de negatieve impact. Bij producten met een duurzame doelstelling is dit 100%.

Aanvullende inspanningen bij onvoldoende data

In het self-assessment is gevraagd naar wat vermogensbeheerders doen ingeval data met betrekking tot één van de gebruikte indicatoren niet makkelijk verkrijgbaar is.¹⁴ Alle vermogensbeheerders geven aan in dat geval extra inspanningen te leveren om alsnog aan data te komen. In veruit de meeste gevallen maken zij gebruik van externe dataproviders (87%). Een kwart van de vermogensbeheerders verricht aanvullend onderzoek om informatie te verkrijgen. Een klein deel formuleert redelijke aannames (7%). Geen van de vermogensbeheerders zegt informatie rechtstreeks op te vragen bij ondernemingen waarin belegd wordt.

Maak bij het rapporteren over de negatieve duurzaamheidsimpact van beleggingsbeslissingen gebruik van het daarvoor bedoelde template, vul het volledig in en plaats het op de website. Niet alle data beschikbaar? Maak dan gebruik van andere bronnen of maak desnoods redelijke aannames.

¹⁴ Er waren meerdere antwoorden mogelijk in het self-assessment.

¹⁵ Volgens de SFDR hebben ondernemingen de mogelijkheid om aan te geven dat zij duurzaamheidsrisico's niet relevant achten voor een product. In dat geval dienen ondernemingen een duidelijke en beknopte reden hiervoor op te nemen in de precontractuele informatie.

5.2.2 Precontractuele informatie is deels aanwezig

Het grootste deel van de vermogensbeheerders geeft aan dat de op grond van de SFDR vereiste duurzaamheidsinformatie op de website staat. Dit geldt voornamelijk voor de informatie die op entiteitsniveau beschikbaar moet zijn, zoals de gedragslijn inzake duurzaamheidsrisico's (91%) en het beloningsbeleid dat afgestemd moet zijn op duurzaamheidsrisico's (81%).

De AFM ziet dat de informatie op productniveau soms achterloopt. Zo moet voor elk product, ongeacht of dit product duurzame kenmerken heeft of niet, beschreven worden wat de mogelijke impact is van de duurzaamheidsrisico's van het product op het rendement. Voor iets meer dan de helft (56%) van het totaal aantal producten is deze informatie beschikbaar.¹⁵ In die gevallen is de informatie over de mogelijke impact vaak uitsluitend kwalitatief van aard (83%) en in enkele gevallen is het een combinatie van een kwalitatieve en kwantitatieve toelichting (15%). Voor de producten waar deze informatie niet aanwezig is, verwacht de AFM dat deze informatie alsnog wordt toegevoegd.

Daarnaast moet vanaf 1 januari 2023 het precontractuele template gebruikt worden om de duurzame kenmerken of doelen van het product te omschrijven. Bij driekwart (73%) van de producten met duurzame kenmerken of doelen gebruiken vermogensbeheerders dit template. Deze templates worden niet in al deze gevallen op de website gepubliceerd. De AFM verwacht van de vermogensbeheerders die het template niet gebruiken of niet op de website hebben staan dat alsnog te doen.

Publiceer alle verplichte duurzaamheidsinformatie op entiteits- en productniveau op de website.

5.2.3 Periodieke informatie over duurzaamheidsprestaties loopt achter

Vermogensbeheerders dienen jaarlijks te rapporteren over de duurzaamheidsprestaties van de producten die onder de transparantieverplichtingen van artikel 8 of 9 SFDR vallen. Deze periodieke informatie moet in het gestandaardiseerde template op de website staan, als onderdeel van het vierde kwartaalverslag. Omdat vermogensbeheerportefeuilles soms maatwerk zijn en daarom vertrouwelijke informatie kunnen bevatten, mag er (zowel precontractueel als periodiek) over een modelportefeuille gerapporteerd worden.¹⁶

Uit het self-assessment blijkt dat vermogensbeheerders voor een kwart (25%) van de producten met duurzame kenmerken of doelen periodieke informatie (al dan niet in de vorm van het template) opgesteld heeft. In sommige gevallen is een valide reden gegeven voor het (nog) ontbreken van periodieke informatie, zoals een product dat pas sinds 2023 valt onder de transparantieverplichtingen uit artikel 8 of 9 SFDR. De AFM benadrukt het belang dat voor alle producten die daartoe verplicht zijn de periodieke informatie in het template op de website van de vermogensbeheerder moet staan. Op deze manier is voor (potentiële) beleggers informatie beschikbaar over hoe het product heeft gepresteerd ten opzichte van de beloften die in de precontractuele informatie gemaakt zijn.

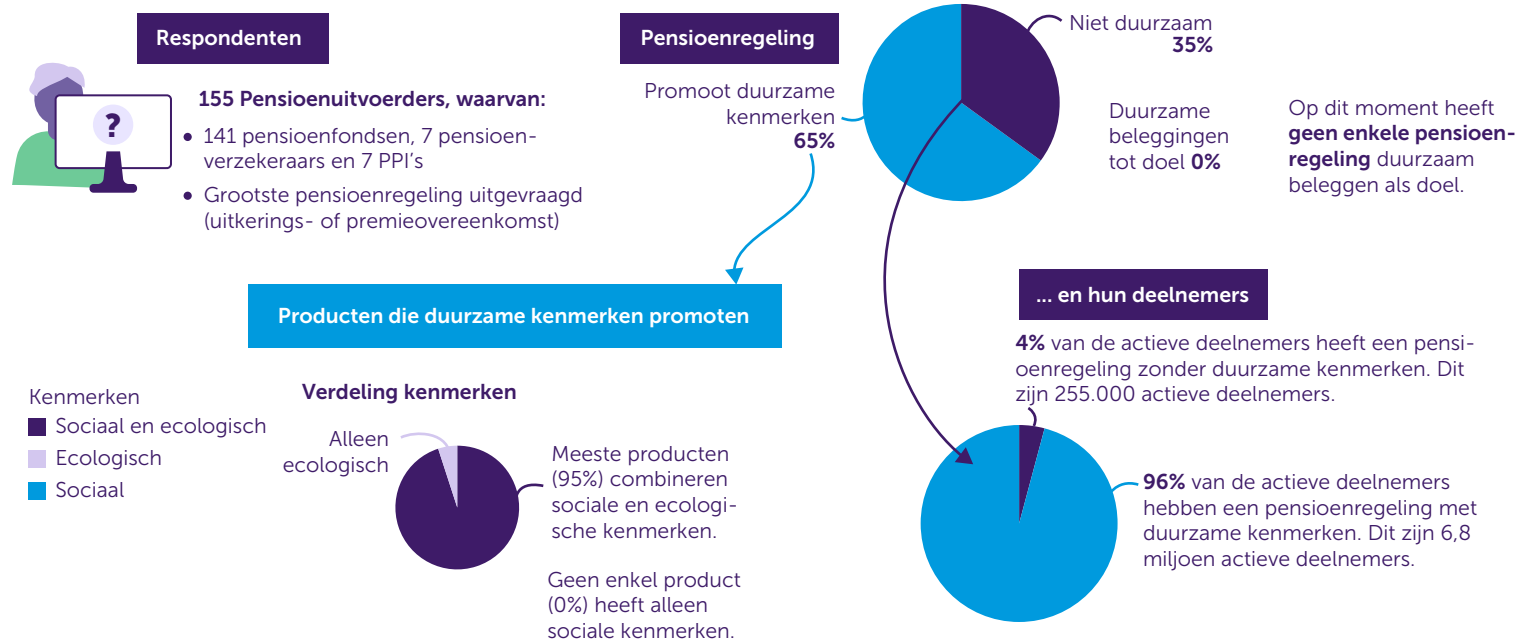
¹⁶ <https://www.afm.nl/nl-nl/sector/themas/duurzaamheid/sfdr/toelichting>

6. Pensioenuitvoerders

Steeds meer beleggers willen met hun investeringen een duurzame verandering in gang zetten. De financiële sector maakt dat mogelijk door een toenemend aanbod aan duurzame producten. Het is belangrijk dat het duurzaamheidsaanbod blijft groeien en dat ondernemingen inzichtelijk maken wat producten doen op het gebied van duurzaamheid. Op basis van deze informatie weten beleggers hoe hun pensioenregeling bijdraagt aan de duurzaamheidstransitie.

In het self-assessment is pensioenuitvoerders gevraagd naar hun grootste pensioenregeling in de tweede pijler, waarbij nog nieuwe actieve deelnemers kunnen toetreden.¹⁷ Dit kan een uitkerings- of een premieovereenkomst zijn.¹⁸ In totaal zijn 155 pensioenregelingen onderzocht. Hieronder volgt het productlandschap gerelateerd aan deze pensioenregelingen.

6.1 Productlandschap grootste pensioenregelingen

17 Wij hebben in het self-assessment gevraagd naar de duurzaamheidsinformatie van producten in de derde pijler waarbij nieuwe deelnemers kunnen toetreden. De producten zijn niet meegenomen in het rapport, omdat een beperkt aantal pensioenuitvoerders deze aanbiedt.

18 Bij pensioenverzekeraars hebben wij in het self-assessment alleen gevraagd naar de premieovereenkomst. Dat betekent overigens niet dat de SFDR niet op uitkeringsovereenkomsten van toepassing is.

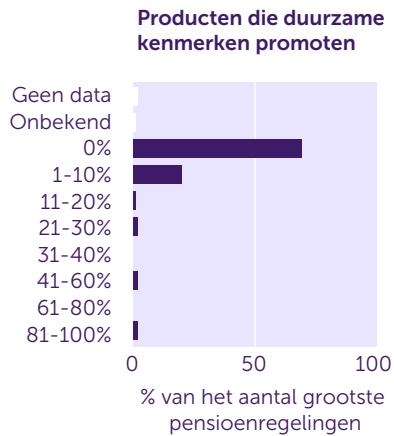

6.1.1 Aandeel duurzame beleggingen

Ondernemingen mogen binnen de kaders van de SFDR zelf criteria vaststellen aan de hand waarvan zij beoordelen of een investering kan worden aangemerkt als 'duurzame belegging'. In de precontractuele informatie van een product met duurzame kenmerken of met duurzame beleggingen tot doel moeten ondernemingen opnemen welk minimaal percentage beleggingen zij volgens deze criteria duurzaam zullen gaan beleggen. Omdat ondernemingen zelf criteria vaststellen voor 'duurzame beleggingen' is het lastig om de percentages duurzame beleggingen van verschillende producten onderling te vergelijken. Tegelijkertijd geeft het minimale aandeel duurzame beleggingen wel enig inzicht in de mate van duurzaamheid van een product.

In onderstaande grafiek is voor de grootste pensioenregelingen met duurzame kenmerken weergegeven wat zij aangeven minimaal aan duurzame beleggingen te doen.

Figuur 5. Minimaal aandeel duurzame beleggingen voor pensioenregelingen die duurzame kenmerken promoten

Wat zien we?

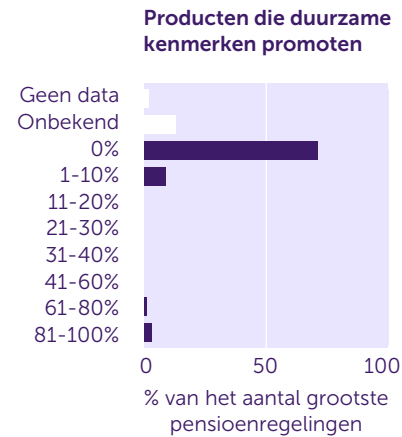
Er zijn relatief veel pensioenregelingen die duurzame kenmerken promoten, maar die zich niet committeren aan het doen van duurzame

beleggingen. Het percentage duurzame beleggingen van pensioenregelingen met duurzame kenmerken is bij 70% van deze regelingen 0%.

6.1.2 Aandeel beleggingen in lijn met de EU-Taxonomie

De EU-Taxonomie bevat voor een groot aantal economische activiteiten gedetailleerde criteria waarmee kan worden vastgesteld of een activiteit als 'ecologisch duurzaam' kan worden aangemerkt. In de precontractuele informatie van een product met duurzame kenmerken of met duurzame beleggingen tot doel moeten ondernemingen opnemen welk minimaal percentage beleggingen zij volgens deze criteria zullen gaan beleggen. Het aandeel beleggingen in lijn met de EU-Taxonomie geeft een belangrijk inzicht in de mate waarin een financieel product ecologisch duurzaam is. Omdat het een gezamenlijk Europees raamwerk van criteria betreft, kunnen de gerapporteerde percentages beleggingen in lijn met de EU-Taxonomie beter onderling worden vergeleken dan percentages duurzame beleggingen. In onderstaande grafiek is voor de grootste pensioenregelingen met duurzame kenmerken weergegeven wat zij aangeven minimaal aan beleggingen in lijn met de EU-Taxonomie te gaan doen.

Figuur 6. Minimaal aandeel beleggingen in lijn met EU-Taxonomie voor pensioenregelingen die duurzame kenmerken promoten

Wat zien we?

Er zijn nog veel pensioenregelingen die zich niet vastleggen op het doen van een percentage minimale beleggingen in lijn met de EU-Taxonomie. Dit is deels te verklaren door de op dit moment beperkte beschikbaarheid van investeringen die voldoende aan de criteria van de EU-Taxonomie. Daarnaast wordt door sommige ondernemingen verwezen naar het gebrek aan data als reden waarom zij zich nog niet willen vastleggen aan het doen van beleggingen in lijn met de EU-Taxonomie.

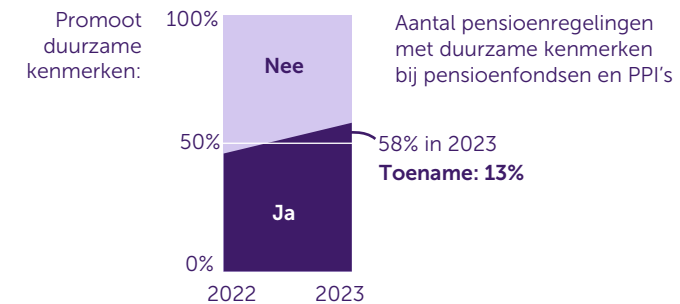
De AFM moedigt pensioenuitvoerders aan te blijven kijken naar manieren om data te verkrijgen die nodig is om duurzame beleggingen of beleggingen in lijn met de EU-Taxonomie te kunnen vaststellen. Ook is het belangrijk om te evalueren of de gecommitteerde percentages duurzame beleggingen of het opgeven van minimale percentage beleggingen dat in lijn is met de EU-Taxonomie nog passend zijn.

6.1.3 Toename in pensioenregelingen die duurzame kenmerken promoten

In 2022 is onder pensioenfondsen en PPI's een soortgelijk self-assessment over de SFDR verstuurd als in 2023. Daarom kan voor verschillende informatievereisten een vergelijking worden gemaakt met de eerdere uitkomsten.¹⁹ Zo bleek in 2022 dat iets minder dan de helft van de grootste pensioenregelingen van pensioenfondsen en PPI's duurzame kenmerken promoot (46%). Een jaar later zien wij een toename: meer dan de helft van de grootste pensioenregelingen promoot duurzame kenmerken (58%).

¹⁹ Pensioenverzekeraars waren geen onderdeel van het self-assessment uit 2022. Daarom kan voor deze doelgroep geen vergelijking gemaakt worden met eerdere uitkomsten.

Figuur 7. Toename aantal pensioenregelingen die duurzame kenmerken promoten

Let op: de cijfers in deze grafiek hebben betrekking op pensioenregelingen waarbij nieuwe deelnemers al dan niet kunnen toetreden.

6.2 Belangrijke bevindingen

De AFM is positief over de naleving van de SFDR door pensioenuitvoerders. Het overgrote deel van de pensioenuitvoerders geeft aan te voldoen aan de SFDR basisvereisten uit level 1. De AFM verwacht van pensioenuitvoerders die hier nog niet aan voldoen dat zijn per direct actie ondernemen om hier op korte termijn alsnog aan te voldoen. De AFM zal de ondernemingen die nog niet aan alle vereisten voldeden of voldoen hierop aanspreken.

Daarnaast zien we dat er goede stappen zijn gezet dat op het gebied van de vereisten uit de lagere regelgeving. Waar deze informatie ontbreekt, verwacht de AFM dat pensioenuitvoerders deze informatie op korte termijn op hun website plaatsen.

Hieronder volgen onze bevindingen op een aantal specifieke vereisten.

6.2.1 Ongeveer vier op de tien pensioenuitvoerders rapporteert over hun negatieve impact op ESG-factoren

Ongeveer vier op tien pensioenuitvoerders (43%) verklaart rekening te houden met de negatieve impact van hun beleggingsbeslissingen op ESG-factoren. Nagenoeg al deze pensioenuitvoerders doen dit vrijwillig, slechts een klein gedeelte is hiertoe vanwege hun omvang verplicht.²⁰ De pensioenuitvoerders die hiertoe verplicht zijn, verklaren allemaal over hun negatieve impact.

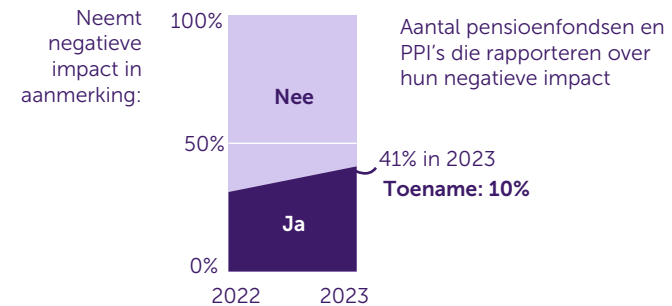
Bijna alle pensioenuitvoerders (99%) die over hun negatieve impact rapporteren, doen dat in het daartoe verplichte template. De AFM vindt het positief dat pensioenuitvoerders aandacht hebben voor hun negatieve impact en daarover transparant zijn conform het voorgeschreven template. Wij verwachten dat de pensioenuitvoerder die niet volgens het verplichte template rapporteert dat alsnog doet. Het template moet op de website van de pensioenuitvoerder staan.

Een klein deel (3%) van de pensioenuitvoerders heeft nergens op hun website een verklaring opgenomen of zij wel of geen rekening houden met de negatieve impact. Terwijl het verplicht is om hierover te communiceren. De AFM verwacht dat de pensioenuitvoerders deze verklaring op korte termijn toevoegen.

Steeds meer pensioenfondsen en PPI's houden rekening met hun negatieve impact

In 2023 rapporteren vier op de tien pensioenfondsen en PPI's (41%) dat zij rekening houden met hun negatieve impact op ESG-factoren. Dit is een toename van 10% ten opzichte van het jaar ervoor: in 2022 rapporteerden bijna drie op tien pensioenfondsen en PPI's (31%) dat zij rekening houden met hun negatieve impact.

Figuur 8. Toename rapportage over negatieve impact

Meeste partijen schakelen externe dataproviders in bij ontbrekende data

In het *self-assessment* is gevraagd naar wat pensioenuitvoerders doen in geval data met betrekking tot één van de gebruikte indicatoren niet makkelijk verkrijgbaar is.²¹ Het overgrote deel van de pensioenuitvoerders (92%) geeft aan in dat geval samen te werken met externe dataproviders. Verder wordt opgegeven dat op andere manieren inspanningen worden geleverd om data te verzamelen (18%). Een pensioenuitvoerder geeft aan dat hij aanvullend onderzoek heeft verricht om de data te verzamelen. Geen van de pensioenuitvoerders geeft aan informatie rechtstreeks op te vragen bij ondernemingen waarin is belegd of redelijke aannames te formuleren.

Maak bij het rapporteren over de negatieve duurzaamheidsimpact van beleggingsbeslissingen gebruik van het daarvoor bedoelde template, vul het volledig in en plaats het op de website. Niet alle data beschikbaar? Maak dan gebruik van andere bronnen of maak desnoods redelijke aannames.

²⁰ Het aantal pensioenuitvoerders in het onderzoek met meer dan 500 medewerkers is zeer beperkt. Slechts 3 pensioenuitvoerders rapporteren dat zij meer dan 500 medewerkers hebben.

²¹ Er waren meerdere antwoorden mogelijk in het self-assessment.

6.2.2 Grootste deel pensioenuitvoerders rapporteert over vereiste duurzaamheidsinformatie

Uit het self-assessment blijkt dat meeste pensioenuitvoerders de entiteitsinformatie op hun website hebben gepubliceerd, zoals de gedragslijn inzake duurzaamheidsrisico's (98%) en het beloningsbeleid dat afgestemd moet zijn op duurzaamheidsrisico's (88%).

Voor de informatie over de pensioenregelingen ziet de AFM dat de informatieverstrekking achterloopt als het gaat om de duurzaamheidsrisico's waaraan de pensioenregeling blootstaat en het effect daarvan op het rendement.²² Voor elke pensioenregeling, ongeacht of deze duurzame kenmerken heeft of niet, moet deze informatie verstrekt worden. Ongeveer een derde van de pensioenuitvoerders (30%) verstrekt deze informatie niet. In de gevallen dat informatie over het effect van duurzaamheidsrisico's op het rendement wel aanwezig is, gaat het vaak om een kwalitatieve beschrijving. Verder geven alle pensioenuitvoerders (100%) aan dat zij gebruikmaken van het precontractuele template en op de website plaatsen wanneer zij pensioenregelingen aanbieden die duurzame kenmerken promoten.

Waar de entiteitsinformatie en/of productinformatie niet aanwezig is, verwacht de AFM dat pensioenuitvoerders die alsnog toevoegen.

Publiceer alle verplichte duurzaamheidsinformatie op entiteits- en pensioenregelingsniveau op de website.

²² Volgens de SFDR hebben ondernemingen de mogelijkheid om aan te geven dat zij duurzaamheidsrisico's niet relevant achten voor een product. In dat geval dienen ondernemingen een duidelijke en beknopte reden hiervoor op te nemen in de precontractuele informatie.

6.2.3 Periodieke informatie over duurzaamheidsprestaties van pensioenregelingen meestal beschikbaar

Pensioenuitvoerders moeten transparant te zijn over duurzaamheidsprestaties van de pensioenregelingen die zij uitvoeren. De periodieke informatie moet in het gestandaardiseerde template op de website van de pensioenuitvoerder staan, als onderdeel van het jaarverslag.

Ongeveer 92% van de pensioenuitvoerders geeft aan dat zij periodieke informatie (al dan niet in de vorm van het verplichte template) heeft gepubliceerd over hun duurzaamheidsprestaties. Hiermee hebben de meeste deelnemers inzicht in de duurzaamheidsprestaties van hun pensioenregelingen. Soms gaven pensioenuitvoerders een valide reden voor het (nog) ontbreken van periodieke informatie, bijvoorbeeld in het geval zij sinds 2023 een pensioenregeling uitvoeren die duurzame kenmerken promoot. De AFM benadrukt het belang dat, voor alle pensioenregelingen die daartoe verplicht zijn, de periodieke informatie (in het template) op de website van de pensioenuitvoerder moet staan.

Maak gebruik van het standaardtemplate voor de periodieke rapportage en plaats dit op de website. Hiermee bieden ondernemingen inzicht in de duurzaamheidsprestaties van hun producten.

7. Tot slot

In dit hoofdstuk licht de AFM toe welke vervolgstappen worden genomen naar aanleiding van dit onderzoek. Daarnaast wordt ingegaan op de ontwikkelingen rondom de SFDR. Tot slot licht de AFM toe wat zij verwacht van de markt.

De AFM ziet op basis van het self-assessment dat de naleving van de level 1-vereisten over het algemeen op orde is. De AFM heeft tegelijkertijd vastgesteld dat er nog steeds een klein aantal ondernemingen is die niet alle level 1-vereisten naleeft. De AFM verwacht in dit stadium dat alle ondernemingen compliant zijn met de SFDR-basisvereisten uit level 1. Ondernemingen die onvoldoende inspanningen leveren om hieraan te voldoen, zullen worden aangesproken.

Daarnaast zien we dat er goede stappen zijn gezet dat op het gebied van de lagere regelgeving, maar dat er nog ruimte is voor verbetering bij een aanzienlijke groep ondernemingen. De AFM hecht veel waarde aan de informatie die wordt verstrekt met de gestandaardiseerde templates en verwacht dat alle ondernemingen waarvoor dit van toepassing is deze gebruiken.

7.1 Ontwikkelingen SFDR

De SFDR blijft in beweging. Op 4 december 2023 hebben de Europese Toezichthoudende Autoriteiten een rapport gepubliceerd met daarin voorstellen tot aanpassingen aan de huidige level 2-vereisten²³. Deze voorstellen bevatten onder andere aanpassingen aan de product-templates, aanpassingen aan de duurzaamheidsindicatoren om over negatieve impact te rapporteren en aanvullende vereisten aan de manier waarop de informatie beschikbaar moet worden gesteld. Dit rapport ligt momenteel ter goedkeuring bij de Europese Commissie.

²³ JC 2023 55 - Final Report SFDR Delegated Regulation amending RTS (europa.eu)

²⁴ AFM publishes position paper on SFDR

Pas na de definitieve goedkeuring zal er een implementatiedatum voor deze aanpassingen worden vastgesteld. De AFM raadt ondernemingen aan deze ontwikkelingen goed in de gaten te houden.

Naast het concrete voorstel voor aanpassingen van de level 2-vereisten, kondigde de Europese Commissie in 2023 aan dat zij de level 1-vereisten gaat herzien. Hiervoor heeft zij al een consultatie gehouden om input over het functioneren van deze wetgeving op te halen. Een herziening van de level 1-vereisten kan grote impact hebben, en tegelijkertijd kansen bieden om de overkoepelende doelstellingen van de wetgeving dichterbij te brengen. De AFM heeft zich in dit kader ook uitgesproken en een position paper gepubliceerd waarin zij een aantal suggesties heeft gedaan voor mogelijke aanpassingen.²⁴ Het traject van de herziening bevindt zich echter nog in een vroeg stadium. Er is nog geen zicht op hoe dit zich gaat ontwikkelen en wanneer eventuele wijzigingen zullen plaatsvinden. Tot die tijd is het van belang dat ondernemingen voldoen aan de huidige vereisten.

7.2 Toekomst

Hoewel de SFDR nog steeds in beweging is en ook het verkrijgen van benodigde duurzaamheidsdata lastig kan zijn, is de wetgeving inmiddels alweer geruime tijd van kracht. Naast het naleven van de transparantievereisten, verwacht de AFM van alle ondernemingen dat zij kennisnemen van de bevindingen en handvatten die worden geboden in dit rapport en waar relevant hun informatieverstrekking met betrekking tot duurzaamheid verder te verbeteren. Daarnaast verwacht de AFM dat ondernemingen doorlopend aandacht houden voor de kwaliteit van de verschafte duurzaamheidsinformatie. In haar toekomstige toezicht zal de AFM nog meer nadruk leggen op de kwaliteit en betrouwbaarheid van de verschafte duurzaamheidsinformatie.

Bijlage 1 - Onderzoeksmethodiek

Het SFDR-onderzoek bestaat uit twee delen en is uitgevoerd in de periode augustus 2023 – januari 2024.

Deel 1: Self-assessment

Het eerste deel van het onderzoek is een self-assessment. Deze uitvraag bestaat uit vragen over de naleving van de SFDR en de bijbehorende lagere regelgeving. Daarnaast ziet de uitvraag op de financiële producten²⁵ die ondernemingen aanbieden en onder welke transparantieplichtingen uit de SFDR die volgens hen vallen. In de uitvraag zijn alle ondernemingen geselecteerd die onder de kwalificatie vallen van onderstaande financiëlemarktdeelnemers en onder toezicht van de AFM staan.

- Beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen of instellingen voor collectieve beleggingen in effecten (in totaal: 115)
- Kredietinstellingen en beleggingsondernemingen die vermogensbeheer aanbieden (in totaal: 97)
- Pensioenfondsen, premiepensioeninstellingen en pensioenverzekeraars (in totaal: 155) waarbij alleen informatie over de grootste pensioenregeling²⁶ is uitgevraagd

²⁵ Zie artikel 2, punt 12 SFDR.

²⁶ Het onderzoek richt zich op de grootste pensioenregeling waarbij nieuwe deelnemers kunnen toetreden.

²⁷ Met precontractuele informatie voor pensioenregelingen wordt de informatie die een deelnemer ontvangt binnen drie maanden na het toetreden tot de pensioenregeling bedoeld.

Deel 2: Scan producttemplates

Het tweede deel van het onderzoek is een scan naar de wijze waarop de precontractuele templates ingevuld worden. Deze templates zijn verplicht zodra een onderneming duurzame kenmerken van een product promoot of producten met een duurzaam beleggingsdoel aanbiedt. Die moeten precontractueel²⁷ worden verstrekt aan de belegger en op de website worden gepubliceerd. In totaal zijn vijftien templates bekeken op de website van verschillende type ondernemingen. De focus van de scan ziet op de aanwezigheid van verplichte rubrieken, lay-out en begrijpelijkheid van informatie. Uit de scan is een aantal generieke handvatten voortgekomen. Die kunnen ondernemingen ondersteunen bij het zorgvuldig invullen van de templates.

Beperking van dit onderzoek

De uitkomsten van het self-assessment zijn gebaseerd op zelf-rapportage van ondernemingen. Dit betekent dat de AFM geen zelfstandig onderzoek heeft gedaan naar de juistheid van de gegeven antwoorden. Verder is in het self-assessment vooral gevraagd of bepaalde informatie(documenten) aanwezig is (zijn) en of bepaalde processtappen uitgevoerd zijn. De uitkomst geeft geen inzicht in de kwaliteit van informatie of uitvoering.

De scan naar de templates is gericht op de wijze waarop deze ingevuld worden. Of de informatie die hierin verstrekt wordt, zoals de gevolgde beleggingsstrategie, overeenkomt met wat de onderneming in de praktijk uitvoert, was geen onderdeel van dit onderzoek.